

Pădurile Sucevei și calamitățile din perioada 1945-2002

Mihai Marcean

Fiecare putem spune că pădurea este o suprafață de teren acoperită cu arbori, destul de mari și destul de deși, unde vara este umbră și mai răcoare decât în câmp liber și iarna mai adăpost, unde pământul este totdeauna mai reavăn și mai fertil și unde arborii sunt mai înalți și mai dreți decât cei care cresc izolați pe câmp. Știm că frunzișul arborilor face vara umbră, iar mulțimea lor este o pavază în calea vânturilor. Din această cauză, apa de la suprafața pământului se evaporă mai greu în pădure. Iarna, zăpada se adună la adăpost de vânt, topindu-se primăvara încet, intrând astfel mai ușor în pământul pe care îl menține mai umed decât în afara pădurii.

Apa ploilor repezi de vară nu ajunge direct pe suprafața solului, ca să se scurgă în șiroaie ce brăzdează solul, ci se oprește în frunzișul arborilor, ajungând încet la pământ. Din această cauză, ea poate pătrunde în sol fără să se mai scurgă la vale cu viteză, formând obișnuitele ravene.

Frunzișul des al arborilor din pădure cade pe pământ în fiecare an și putrezește, ajutând astfel la formarea unui sol bogat și fertil. Lumina puțină care pătrunde într-o pădure sănătoasă, bine încheiată, silește arborii să crească în înălțime, întinzându-se mereu după lumină. Crăcile care rămân în umbră se usucă și mor, așa că arborii cresc,

având trunchiurile drepte și înalte, fără crăci la partea inferioară și cu puține crăci la vârf.

Arborii, trăind la un loc în pădure, reușesc să mărească umezeala și să îmbunătățească calitățile pământului din pădure, să micșoreze acțiunea dăunătoare a vântului, să reducă concurența ierburilor și a buruienilor, care nu mai pot crește sub acoperișul pădurii. Dar, crescând mai mulți laolaltă, ei își înrăutățesc condițiile de hrană, prin rădăcinile pe care și le întind unul spre altul, acoperind un spațiu din ce în ce mai mare. Din această cauză, în decursul vremii, unii arbori se usucă. De aceea, numărul lor pe un hectar de pădure este mai mare când arborii sunt tineri și se micșorează cu cât pădurea îmbătrânește. De la câteva zeci de mii de puieți într-un seminiș de 2-3 ani, ajung să rămână la 100 ani, numai câteva sute de arbori. Au pierit arborii cei mai rău așezați, cei care au crescut mai încet și au rămas în umbră, cei pretențioși față de lumină și hrana care există în acea pădure, deci s-a făcut o selecție naturală.

Pieirea unora și supraviețuirea altora din arborii pădurii se face după niște legi destul de complicate, care apar în urma influenței pe care mediul (clima și solul) o are asupra arborilor și în urma influenței pe care

arborii - pădurea - o au asupra mediului. Cum se vede, legătura dintre mediu și pădure este foarte strânsă și orice modificare în construcția pădurii (desimea, înălțimea, speciile ce o compun) aduce și o modificare a mediului, ceea ce atrage după sine o modificare în creșterea arborilor rămași. Aceștia, din nou, modifică mediul și astfel în pădure există mereu modificări care, în cele din urmă, influențează cantitatea de material lemnos rezultat din arbori.

O astfel de legătură strânsă între arbori și mediu nu poate să existe decât dacă arborii sunt destul de deși și suprafața pe care ei cresc la un loc, destul de mare. Se consideră că întinderea acestei suprafețe trebuie să fie de cel puțin 2.500 mp, pentru ca să existe această legătură între arbori și mediu. În ceea ce privește desimea, trebuie ca vârful crăcilor din coronamentele arborilor vecini să se atingă, adică pădurea să aibă o consistență plină. Desigur că o astfel de desime nu se întâlnește totdeauna, uscarea unor arbori din pădure, în urma acțiunii unor factori dăunători (insecte, incendii, doborâturi) sau tăierea abuzivă a unora din ei, reduce de multe ori desimea pădurilor într-atât, încât dezvoltarea ei normală este stânjenită. În astfel de cazuri, pădurile se numesc degradate. Ele nu mai pot îndeplini funcțiile prin care sunt folositoare omului. De aceea, astfel de păduri bolnave trebuie refăcute prin lucrări silvice foarte costisitoare, neajuns care poate fi prevenit printr-o gospodărire îngrijită a pădurilor și prin folosirea lor rațională.

Când spunem pădure trebuie, deci, să ne închipuim o suprafață cu consistență plină, cu o întindere de cel puțin 2.500 m.p. Pădurile rărite sunt păduri degradate. Ele trebuie privite ca o situație anormală, ca urmare a unei rele gospodăririi, datorită unor activități dăunătoare și dezordonate în folosirea lor, consecință a unei greșite

înțelegeri a rolului lor economic, a foloaselor pe care pădurile le asigură.

După cel de-al doilea război mondial, înainte de naționalizarea pădurilor (anul 1948), pădurile județului Suceava erau gospodărite și administrate de foștii deținători, astfel:

1. Administrația Fondului Bisericesc Ortodox Român din Bucovina: 191.915 ha (43,2 %);

2. Păduri de stat (C.A.P.S.): 27.789,3 ha (6,3 %);

3. Păduri ale Domeniilor Coroanei și ale Prințului Nicolae: 67.028,8 ha

4. Păduri ale comunelor grănicerești ardeleni: 38.924,8 ha (8,8 %);

5. Păduri Mondus Fond - Fondul Central Școlar Năsăud: 4.727,3 ha (1,1 %);

6. Păduri foste ale populației germane repatriate și foste proprietăți evreiești: 3.469 ha (0,8 %);

7. Păduri pe terenuri degradate: 147,9 ha;

8. Păduri foste comunale: 25.806,3 ha (5,7 %);

9. Păduri foste composesorale (obști): 13.111,6 ha (3 %);

10. Păduri ale răzeșilor dorneni: 16.964 ha (3,8 %);

11. Păduri foste particulare: 53.953,2 ha (12,2 %), din care foste boierești 39.660 ha.

TOTAL: 443.837,2 ha.

Pădurile foste ale Fondului Bisericesc au fost foarte bine gospodărite, pe bază de amenajamente întocmite la nivel european la acea vreme, de un personal tehnico-ingineresc foarte bine pregătit, asigurându-se astfel în Bucovina existența unor arborete de mare productivitate, formate din specii de mare valoare economică, cu un fond lemnos exploatabil excedentar, la toate ocoalele silvice.

Prin legea pentru organizarea Bisericii Ortodoxe din Regatul României, publicată

în Monitorul Oficial nr. 97 din 6 martie 1925, care are la bază art. 22 din Constituție, se garantează Bisericii administrarea averilor bisericești și funcționale prin organele proprii.

Prin această lege, se consacră Fondului titlul de „fundațiune specială de sine stătătoare”, persoană juridică de drept public, care este reprezentată în justiție și în toate actele sale prin Arhiepiscopul și Mitropolitul Bucovinei.

Articolele 39-43 din lege, stabilesc regulile de administrare a Fondului.

Art. 39: “Fondul Religionar Greco-Oriental din Bucovina este și rămâne o fundație specială, de sine stătătoare, care va purta de acum înainte numirea de Fondul Bisericesc Ortodox Român al Bucovinei”.

În anul 1946, între Fondul Bisericesc și C.F.R. intervine o convenție de colaborare pentru exploatarea, industrializarea și valorificarea bunurilor Fondului Bisericesc sub denumirea de S.A. „Domeniile Bucovinei” (Dombuc), care este aprobată de Consiliul de Miniștri la 16 noiembrie, prin legea 267/1946, dar pusă în aplicare la 1 martie 1947 și care nu funcționează decât până la 11 iunie 1948, când are loc naționalizarea.

Fondul Bisericesc se desființează prin Decretul nr. 273/1949. Pădurile județului Suceava, cu o structură administrativ-gospodărească arătată mai sus, după naționalizarea din 1948, au fost grav afectate de calamități determinate de factori sociali, factori biotici și abiotici. Prima și cea mai mare calamitate au fost Sovromurile (societăți mixte sovieto-române), care au luat ființă imediat după terminarea războiului și au funcționat sub conducerea unor consilieri până în 1954.

Aceste societăți au preluat exploatarea din arboretele de rășinoase cele mai accesibile și toate fabricile de cherestea din zonă,

acaparând exploatarea în toate arboretele din bazinul Bistriței și în special în cele ce gravitau la apele curgătoare amenajate pentru plutărit, practicând tăieri rase pe suprafețe mari, de regulă pe parcele întregi. De asemenea, au preluat exploatarea și fabricile de cherestea de la ocoalele Falcău și Putna, la care existau C.F.F.-uri pe toate văile principale, iar fabricile de cherestea erau racordate atât la C.F.F., cât și la C.F.R.

La toate ocoalele în care exploatarea se făcea de Sovromlemn, exista un excedent mare de arborete exploatabile, în special la ocoalele provenite de la Fondul Bisericesc, fapt care a făcut posibil ca prevederile amenajamentelor referitoare la posibilitate să fie depășite de 4-7 ori în fiecare an.

Ocoalele silvice în care exploatarea pădurilor din județul Suceava s-a făcut de Sovromlemn au fost:

- ocoalele Broșteni și Crucea din D.R.E.F. Bacău, cu păduri foste ale prințului Nicolae - în mare parte accesibile prin plutărit la râul Bistrița și afluenții Neagra și Negrișoara;

- Ocolul Vatra Dornei, cu păduri pure de molid, din care 55 % foste păduri ale Fondului Bisericesc cu 4.052 ha, ale fondului grăniceresc cu 6.398 ha, iar restul, foste păduri particulare, accesibile la plutărit pe râul Bistrița și afluentul Neagra Șarului;

- Ocolul Dorna Candreni, cu arborete majoritar de rășinoase (molid), din care 90 % au fost păduri ale Fondului Bisericesc (7.758 ha) și păduri grănicerești (11.677 ha) accesibile la plutărit;

- Ocolul Coșna, care înainte de naționalizare a administrat toate pădurile grănicerești de pe județul Suceava (38.924,8 ha) și era subordonat Direcției Silvice a Pădurilor Grănicerești din Bistrița, în prezent cu arborete pure de rășinoase (în majoritate molid) din care 85 % sunt foste păduri ale Fondului Bisericesc (4.612 ha) și

ale comunelor grănicerești (11.094 ha), în mare parte accesibile la plutărit pe afluenții râului Dorna, amenajați în acest scop;

- Ocolul Iacobeni - cu păduri pure de molid, din care 68 % sunt foste ale Fondului Bisericesc (11.034 ha), foste păduri grănicerești (525 ha) și foste păduri ale Grupului Școlar Năsăud - Mondus Fond (3.232 ha), în mare parte accesibile prin plutărit la râul Bistrița;

- Ocolul Cârlibaba - cu păduri pure de molid, din care peste 80% sunt păduri foste ale Fondului Bisericesc (7.130 ha), ale comunelor grănicerești (5.267 ha), ale grupului școlar Năsăud (1.496 ha) și ale proprietarului Popp Simon (6.446 ha), în mare parte accesibile prin plutărit pe râul Bistrița, cu afluenții Țibău și Cârlibaba;

- Ocoalele Falcău și Brodina, care în acea perioadă erau contopite, formând ocolul' Falcău, cu 70 % arborete pure de molid și 30 % arborete de amestec, cu 10-30 % fag și brad. Din acestea, 85 % au fost păduri ale Fondului Bisericesc (23.022 ha), accesibile la liniile C.F.F. existente pe toate văile principale care transportă lemnul la fabricile din Brodina și Falcău;

- Ocolul Putna, cu arborete de amestec, 70 % rășinoase și 30 % fag. Din acestea, peste 93 % au fost păduri ale Fondului Bisericesc (11.160 ha), accesibile la liniile C.F.F. existente pe cele două văi principale (Putna și Putnișoara), cu extinderi pe văile secundare.

Exploatarea, în mare măsură, se executa de muncitori adunați din Maramureș, în special din Borșa, care își asigurau cazarea în așa-zisele cabane „borșănești” de formă circulară, săpate la 1 m în pământ, la mijloc ardea focul, în jurul lui, spre perete, fiind amenajate locurile de dormit. Cabanele erau acoperite cu șindrila, cu o gaură la mijloc, pe unde ieșea fumul. Aceste cabane, de regulă, erau făcute la mijlocul parchetu-

lui în cazul tăierilor rase sau definitive, sau la margine, lângă o sursă de apă.

Fasonatul arborilor (doborât, cepuit, cojit pe toată lungimea), se făcea cu ferăstrăul manual și cu toporul, corhănitul buștenilor se făcea din țapină, iar scosul și apropiatul se făcea cu vitele, pe drumuri de pământ cu traverse de lemn (șfele) sau podite cu lemn mai subțire, cojit, pe care buștenii cojiți alunecau mai ușor, trași fiind de vite.

Cunoscându-se că statul român nu avea drept de control asupra activității de exploatare financiară și gestionare la aceste unități mixte, regulile de exploatare nu se respectau. Astfel, la doborât rămăneau cioate până la 1 m înălțime, care nu se cojeau, rămăneau catarge necojite, fiind încadrate ca „iescari” (arbori doborâți cu putregai, dar care aveau și porțiuni mari cu lemn sănătos), lemnul subțire până la 15-25 cm în diametru rămănea în parchet, catargele care, de regulă, se secționau la cioată în lungimi de cel mult 8 m, aveau supralungimi ce depășeau cu mult cele admise, iar olăritul se făcea pe lungimi de 20-40 cm, în funcție de diametrul bușteanului la capătul gros.

În cazul arboretelor în amestec cu fag și alte foioase, când acestea reprezentau până la 20 %, foioasele rămăneau nefasonate, în special cele situate în jumătatea din amonte. De regulă, Sovromurile nu primeau parchete în amestec cu foioase, pe care nu le exploatau, acestea fiind folosite ca lemn de foc pe plan local.

La Ocolul silvic Crucea, în bazinele Crucea, Chiril și în altele din zonă, arborii de fag au rămas în întregime în picioare, concentrați în mare parte în jumătatea superioară a versanților, cu toate că făceau parte din actul de punere în valoare primit, ajungându-se la o consistență între 0,2-0,4. În anii 1955-1959, pe aceste suprafețe s-au executat plantații cu molid. La finele anilor

1960, când plantațiile au ajuns la înălțimi de 1-3 m, s-a pus problema valorificării sau securirii arborilor de fag rămași în plantații. Din analizele făcute, a rezultat că fagul rămas în plantații, cu un diametru mediu de 30-40 cm, era de o calitate superioară, cu lemn foarte curat și fără inimă roșie; s-au luat măsuri de exploatare și valorificare, fiind strâns și scos pe culoare deschise prin plantații în acest scop. În prezent, aceste culoare s-au închis, iar plantația se dezvoltă normal.

La Ocolul Putna, în bazinele pârâului Strigoiu și Oglinda au rămas cantități importante din fagul marcat și predat la exploatare. Acești arbori au fost sustrași pentru lemn de foc de populația locală sau au fost repuși în valoare după desființarea Sovromului, plantațiile făcându-se după tăierea lor.

Se menționează că aceste unități erau planificate cu beneficii, dar înregistrau în fiecare an pierderi. Statul român era obligat să plătească atât beneficiile ce se acordau părții sovietice, cât și pierderile înregistrate în procesul de producție.

În afară de pierderile în exploatare arătate mai sus, au existat pierderi gestionare care nu s-au putut vedea, statul român neavând drept de control în activitatea gestionară și de contabilitate, decât după data de 3.04.1954, când în urma hotărârii comune a guvernelor sovietic și român, activitatea Sovromlemn-ului încetează.

După această dată, în urma unor controale executate de organele de stat, s-au constatat mari fraude și lipsuri în gestiunea unităților de exploatare, la fabricile de cherestea, atât la nivelul întreprinderilor, la nivelul conducerii trustului Sovromlemn cu sediul în Vatra Dornei, cât și la nivelul central, al consilierilor ruși din București, care au facilitat sustragerea a sute de mii de metri cubi de cherestea, care au ajuns în Orientul

Apropiat, în loc să ajungă în U.R.S.S. sau în gestiunea statului român.

La terminarea cercetărilor s-au operat arestări la nivelul conducerilor de trust și de unități de exploatare, al șefilor de exploatare, al șefilor de sectoare, al maiștrilor gestionari, al serviciilor financiare, de desfacere, de aprovizionare și al șefilor de depozite.

Aceste mari pierderi și fraude au fost posibile din cauză că în conducerile de la toate nivelurile au fost încadrați oameni fără nici o pregătire în activitatea de exploatare și industrie și care, în majoritate, erau evrei specialişti în comercializare.

Înființarea Sovrom-urilor a coincis cu perioada întoarcerii evreilor deportați în Transnistria în zona râului Bug. La întoarcerea lor de la Bug, odată cu armata sovietică, au fost considerați ca persoane favorizate de organele de partid de atunci, fiind încadrați în posturi de conducere, în organizațiile raionale de partid, în conducerea justiției, a securității, miliției, în conducerea întreprinderilor Sovromlemn care au luat ființă, ca șefi ai serviciilor financiare, de desfacere, în cooperatie etc. La unitățile de exploatare și fabricile de cherestea în conducere erau evrei cu 4-7 clase primare pe post de directori și ingineri șefi, apoi pe post de serviciu financiar, desfacere, șefi de depozite. La serviciul de exploatare, ca șefi de sectoare sau ca maiștri gestionari au fost încadrați numai localnici.

După arestarea celor găsiți vinovați, aceștia au fost trimiși în judecată la Tribunalul Militar din Iași. Aici au fost citate din oficiu organele silvice de la ocoalele la care exploatările au fost executate de Sovrom, pentru a depune mărturie referitor la pagubele stabilite prin exploatare și imputate celor considerați vinovați. Astfel, spre exemplu, la Ocolul silvic Putna au fost citați mai mulți brigadieri și subsem-

natul, ca șef de ocol.

Volumul de masă lemnoasă exploatat anual depășea cu mult prevederile din amenajamente și se suplimenta ori de câte ori consilierii ruși o solicitau, la cererea unităților de exploatare Sovromlemn. Cantitatea anuală de exploatat se stabilea funcție de capacitatea de exploatare, din care se asigura funcționarea la capacitatea maximă a fabricilor de cherestea din zonă, iar excedentul de bușteni se transporta la alte fabrici (Fălticeni, Piatra Neamț, Bacău etc).

Astfel, la ocolul Putna, cu o posibilitate de 43.413 m³ anual, s-au exploatat următoarele cantități:

Nr. ctr.	Anul	Volum exploatat (mii m.c.)	Nr. de posibilități
1.	1953	206.694	4,8
2.	1954	281.324	6,5
3.	1955	196.745	4,6
4.	1956	143.777	3,3

La Ocolul Falcău se exploatau între 800.000 m³ și 1.000.000 m³ anual, din care circa 700.000 m³ se debitau în cherestea la fabricile din zonă, iar restul de bușteni erau transportați la alte fabrici.

În bazinul Bistriței au fost tăiate ras mii de hectare, majoritatea buștenilor fiind transportați prin plutărit la fabricile de cherestea din Vatra Dornei, Neamț și Bacău. Suprafețele despădurite au constituit obiectul unei campanii naționale de împădurire cu proiecte întocmite de Institutul de Proiectări Silvice din București, care a durat toată perioada anilor 1955-1960.

După condamnarea celor vinovați de pagubele create de Sovromlemn, evreii au plătit, cu fonduri primite din afară, toate pagubele imputate lor de instanță, inclusiv condamnarea, și au plecat din țară, iar persoanele condamnate și rămase au executat

condamnarea, iar valoarea pagubelor a fost imputată și reținută din salarii, respectiv pensii, până la sfârșitul vieții lor, în cote de 1/3. Așa s-a încheiat calamitatea Sovromului asupra pădurilor noastre.

Calamități datorate unor factori biotici și abiotici

În perioada 1953-1956, la ocolul Broșteni, pe valea Negrișoarei, în bazinul pâraielor Pinu și Smalțu, a avut loc un mare atac de *Lymantria monacha*, care a cuprins câteva sute de hectare de pădure de molid. Combaterea acestui atac a fost coordonată și la nivel național, ca și în cazul marilor atacuri de insecte din arboretele de molid și stejar din Ardeal, folosindu-se aviația, tăindu-se ras sute de hectare din arboretele atacate.

În anii 1960 pădurile județului Suceava au fost afectate de mari doborâturi și rupturi de vânt, având în multe cazuri caracter de calamitate. În perioada 1960-1963, doborâturile de vânt în volum de 1.910 mii m³ au fost dispersate - și numai în arborete de rășinoase - care s-au încadrat în așa-zisele produse accidentale neprecomptabile, respectiv în produse de igienă.

La ocoalele din bazinul Bistriței, în arborete pure de rășinoase, pe o suprafață de circa 171.000 ha au fost ceva peste 1 milion de metri cubi de doborâturi, în timp ce la ocoalele din bazinul Moldovei au fost circa 800.000 m³, iar diferența la Ocolul Falcău, din bazinul superior al Sucevei.

Primele doborâturi de vânt cu caracter de calamitate, după cel de-al doilea război mondial, au apărut în anul 1964, în noaptea de 23 spre 24 septembrie, cu replicile din 17 și 27 noiembrie, același an, după o perioadă mai lungă de ploi.

În după amiaza zilei de 23 septembrie

1964, muncitorii din zona pârâului Neagra Broșteni au observat un fenomen ciudat: multe animale sălbatice coborau din pădure în poieni, luminișuri și chiar la marginea pârâului principal. În aceeași seară, a pornit un vânt puternic, cu caracter de ciclon, care numai în bazinele Neagra și Negrișoara a doborât arbori având un volum de aproape 3.000.000 m³. Majoritatea arboretelor de pe versantul drept al pârâului Neagra, având o vârstă medie de 60-70 ani, au fost doborâte. Bazinete întregi de pe acest versant au fost complet doborâte, cu arbori deznădăcinați și căzuți în toate direcțiile. De asemenea, bazinul pârâului Negrișoara era afectat în cea mai mare parte de doborâturi. În zilele următoare s-au deplasat în această zonă organe din minister, în frunte cu ministrul adjunct, Ludovic Negrea, care au parcurs pe jos toată zona din Panaci și până la Broșteni, făcându-se o estimare a acestor doborâturi, a măsurilor de exploatare, de transport și de valorificare. Pe pârâul Neagra nu exista drum, circulația dinspre Vatra Dornei la Broșteni se făcea prin Panaci, peste Păltiniș, pe valea Negrișoarei și de la confluență, pe valea Negrei până la Broșteni. Cu această ocazie, s-a luat hotărârea să se construiască drumul pe Neagra și cel de pe la Holda-Puzdra-Stulpicani, care să facă posibil transportul lemnului din doborâturi la fabricile de cherestea Frasin și Gura Humorului, cunoscându-se că plutăritul pe Bistrița era desființat după construcția barajului de la Bicaz.

În septembrie-noiembrie 1964, în pădurile județului s-au produs peste 6.000.000 m³ doborâturi de vânt din care: în bazinul Bistriței s-au produs peste 5.000.000 m³, în bazinul Moldovei peste 1.000.000 m³, iar în bazinul Sucevei superioare circa 300.000 m³.

Exploatarea acestor doborâturi s-a făcut în perioada 1965-1968, cu precizarea că cea

mai mare parte au fost cojite la cioată (în tehnologia lucrărilor de exploatare era prevăzută cepuirea și cojirea catargului după doborâre, la cioată). Materialul lemnos a fost transportat la fabricile Frasin și Gura Humorului.

În decembrie 1969, după o perioadă de secetă prelungită, s-au produs în pădurile județului 6.000.000 m³ doborâturi și rupturi de vânt. Spre deosebire de cele din 1964, au fost afectate mai mult arboretele din bazinul superior al Moldovei, până la Ocolul Gura Humorului, unde s-au înregistrat peste 3.000.000 m³ doborâturi; în bazinul superior al Sucevei au fost 500.000 m³ și, ca o noutate, specifică acestor doborâturi, acestea au avut loc și la ocoalele Râșca, Mălini și Fălticeni, cu un volum total de circa 700.000 m³, din care 500.000 m³ foioase. La Ocolul Râșca, în sectorul Moișa, s-au produs circa 400.000 m³ doborâturi de fag, iar la Ocolul Fălticeni au fost primele doborâturi în arboretele de foioase, în volum de peste 70.000 m³. Aceste doborâturi s-au exploatat în perioada 1970-1972, în totalitate la cioată. Pentru evitarea sufocării doborâturilor de fag, au fost luate măsuri ca buștenii rămași în pădure în timpul verii să fie păstrați în acumulări de apă din pâraiele apropiate sau udați prin stropire.

În perioada noiembrie 1973 - septembrie 1974, datorită unor vânturi puternice, precedate de ploi prelungite, s-au produs doborâturi și rupturi, având un volum de peste 3.000.000 m³ în decembrie 1973 și peste 2.000.000 m³ în septembrie-octombrie 1974. Deci, un total de circa 5.000.000 m³, afectând ocoalele Cârlibaba, cu circa 700.000 m³, Broșteni cu circa 450.000 m³, Crucea și Dorna Candreni cu câte 350.000 m³, Moldovița și Stulpicani cu câte 550.000 m³ și Falcău cu 450.000 m³. Începând cu anul 1976, tehnologia de exploatare se schimbă, introducându-se metoda exploa-

tare în trunchiuri lungi și catarge, cu scoaterea cu coroană la marginea parchetului unde se executau operațiunile de fasonare și sortare. Se scoate astfel din procesul tehnologic cojitul, fapt care impune noi măsuri de combatere a gândacilor de scoarță, cât și evacuarea din preajma pădurii a pieselor necojite, sau cojirea acestora în termen util. Exploatarea acestor doborâturi, care a cuprins arboretele de rășinoase din bazinele Bistriței, Moldovei și Sucevei (partea superioară) cu peste 5.000.000 m³, s-a făcut până în anul 1976 (în anul 1974 1.250.000 m³, în anul 1975 2.291 .000 m³ și în anul 1976 1.573.000 m³).

Cea mai mare calamitate naturală care a afectat pădurile județului Suceava a fost cea produsă de zăpada căzută în zilele de 16-19 aprilie 1977. În aceste zile au căzut precipitații care în zona colinelor joase (Suceava - Rădăuți - Fălticeni) erau sub formă de ploaie și lapoviță, în zona submontană a fost sub formă de zăpadă moale, plină de apă. Aceasta se lipea de arbori și, sub greutatea ei, aceștia se rupeau de la diferite înălțimi (1/3, 1/4, 1/5), în funcție de mărimea coronamentului, de consistență și vârstă. Spre exemplu, în arboretele bătrâne, parcurse cu tăieri, cu consistență de până la 0,5, au fost ruși majoritatea arborilor, începând de la înălțimi de 3-4 metri de la sol și până la 1/4 din înălțime, în special din zone ale trunchiului cu defecte, în arboretele bătrâne neparcurse cu tăieri, cât și în arboretele preexploatabile, cu consistență între 0,7-1,0. Arborii au fost afectați numai în partea superioară, rupându-se coronamentul la 1-3 metri de la vârf, afectat fiind în special bradul, cu coronament mai bogat la vârf, în arboretele tinere până la 20 de ani, arborii fiind ruși sau îndoși mai aproape de sol, formând ochiuri de 0,25-0,5 ha.

Aceste rupturi s-au produs în arboretele de rășinoase și amestec situate pe văi și până

la 1/2 sau 2/3 din versant, în zone fără curenți de aer. În partea superioară a versanților (peste 1/2, respectiv 2/3), din cauza curenților de aer, zăpada în mare parte a fost pulberată. Așa se explică faptul că rupturile au afectat numai arboretele de rășinoase și amestec din zona submontană sau montană joasă, situate pe văi sau partea inferioară a versanților, unde zăpada s-a depus pe coronamente în lipsa curenților de aer, de la ocoalele Vama, Moldovița, Frasin, Stulpicani, Gura Humorului, Solca, Marginea, Putna, Falcău, Mălini, Râșca și Fălticeni.

În aceeași perioadă, la ocoalele din bazinul Bistriței, datorită unui vânt mai puternic, s-au produs doborâturi de vânt în volum de peste 3.000.000 m³. Având în vedere că, în această perioadă, suprafața și volumul arboretelor afectate de zăpadă și vânt era foarte mare și depășea cu mult capacitatea de exploatare, s-au luat măsuri ca, în prima urgență, să se pună în valoare arborii doborâți și ruși până la trei verticile din crăcile rămase pe trunchi. Toți arborii ruși, dar care aveau pe trunchi peste trei verticile din crăci rămase, s-a considerat că mai pot vegeta 1-3 ani fără pierderi însemnate, urmând a fi scoși ca produse de igienă în perioada următoare.

În urma punerii în valoare, executată în prima urgență, a rezultat un volum total de peste 7.800.000 m³. Din acest volum, rupturile reprezentau 7.680.000 m³, repartizați astfel pe ocoale: Vama cu 430.000 m³, Moldovița cu 560.000 m³, Frasin cu 300.000 m³, Stulpicani cu 650.000 mc, Gura Humorului cu 290.000 m³, Solca cu 200.000 m³, Marginea cu 250.000 m³, Falcău cu 800.000 m³, Mălini cu 370.000 m³, Râșca cu 370.000 m³ și Fălticeni cu 50.000 m³. Doborâturile ivite în această perioadă la ocoalele din bazinul Bistriței și cel superior al Moldovei au avut un volum de 3.190.000 m³, pe ocoale valorile fiind:

Broșteni cu 480.000 m³, Crucea cu 400.000 m³, Dorna Candrenilor cu 700.000 m³, Coșna cu 450.000 m³, Vatra Dornei cu 300.000 m³, Iacobeni cu 430.000 m³, Cârlibaba cu 430.000 m³, Breaza cu 60.000 m³ și Pojorâta cu 260.000 m³.

S-a făcut o inventariere orientativă a arboretelor afectate de rupturi, cu arbori ruși având peste trei verticile cu crăci, rămași pe picior, care au fost puși în valoare și extrași în anii următori ca produse de igienă, rezultând un volum de peste 5.000.000 m³. Se face precizarea că la acești arbori cu vârful rupt, rămași pe picior, la exploatare (după 3-4 ani), s-a constatat că lemnul de la nivelul rupturii în jos, pe o porțiune de 1-3 m, în bună parte era degradat.

În zilele următoare ivirii rupturilor de zăpadă, când au fost afectate căile de comunicație, liniile de înaltă tensiune și cablurile telefonice din județ, s-a deplasat la Suceava o comisie formată din specialiști din Ministerul Economiei Forestiere și de la Institutul de Cercetări și Amenajări Silvice, care împreună cu organele silvice locale, au făcut o analiză la sediul organizației județene de partid privind măsurile luate, cu deplasare în pădurile afectate de la ocolul Vama, stabilindu-se măsurile de punere în valoare și exploatare în perioada imediat următoare.

La sfârșitul lunii aprilie s-a deplasat în județul Suceava ministrul Economiei Forestiere, Vasile Patilineț, care a dat dispoziții să se majoreze mijloacele și numărul muncitorilor din exploatare la numărul necesar, în așa fel încât volumul doborâturilor și rupturilor de vânt și zăpadă să fie exploatat integral până la 1 septembrie 1977. În aceste condiții, a cerut directorilor Sava Vasile - I.F.E.T. și Florică Tache - Direcția Silvică, să stabilească necesarul de utilaje și forță de muncă. Având în vedere faptul că în patru

luni exploatarea a peste 7.000.000 m³ doborâturi și rupturi nu era posibil de realizat, era curată utopie, nu s-a putut da un răspuns concret. În aceste condiții, ministrul Vasile Patilineț a dispus mobilizarea a peste 300 perechi de cai de la ocoalele silvice din țară, conduse de 300 pădurari, care să se deplaseze la ocoalele din Suceava pentru a scoate lemnul din pădure. S-a mai dispus „să nu se mai piardă vremea cu marcarea, inventarierea și întocmirea actelor de punere în valoare, să se execute exploatarea accidentalelor la rând, urmând ca inventarierea să se facă după exploatare”. Întrucât nimeni nu avea curajul să explice volumul mare de lucrări necesare exploatare și necesitatea punerii în valoare prin care se stabilesc anumite elemente strict necesare pentru plata manoperei în exploatare (se cunoștea că ministrul Patilineț Vasile nu admitea propuneri și păreri de la organele din subordine), după plecarea sa s-a organizat cu mai multă convingere marcarea și inventarierea imediată a tuturor doborâturilor și rupturilor, pentru a se preîntâmpina un haos în gestiunea masei lemnoase.

În luna mai 1977 au început să sosească pădurari cu cai de la ocoalele din țară, care au creat mari greutăți în ceea ce privește cazarea, aprovizionarea cu alimente și organizarea lor în exploatare și scosul lemnului. O mare parte din caii veniți, cu o sfoară legată de gât, cât și pădurarii care-i conduceau - de la ocoalele din Lunca Dunării, în general cei de la câmpie, s-au speriat pur și simplu de munte și n-au vrut să intre în pădure. Erau cai de serviciu, de talie mică, care nu puteau fi folosiți la trasul buștenilor. În aceste condiții, caii au fost lăsați la pășunat în poienile din pădure, iar pădurarii însoțitori plăteau tractoriștilor I.F.E.T.-ului să le scoată volumul repartizat, care era raportat ca fiind scos cu caii lor. Din toți caii trimiși, numai cei din județele Mureș,

Harghita și Covasna au fost cai obișnuiți cu munca în exploatarea de pădure și care într-adevăr au scos volumul de lemn repartizat. Această campanie cu cai aduși din țară a durat până în toamnă, când a trebuit să se întoarcă acasă cu efectivele pe jumătate (parte au murit, parte au fost vânduți și parte au fost pierduți prin pădure), iar realizările raportate au fost la nivelul planificat sau chiar cu depășiri. În realitate, ajutorul dat prin detașarea a 300 perechi de cai s-a soldat cu pierderi foarte mari (suprafețe de sute de hectare de poieni pășunate, 120-150 cai morți, pierduți sau vânduți, peste 100 organe silvice locale s-au ocupat cu aprovizionarea cu alimente și cele necesare pentru pădurarii și caii detașați, din care foarte puțini au lucrat, folosirea tractoarelor I.F.E.T.-ului, plățile din buzunarul pădurarilor însoțitori, deplasările cailor etc.), care depășesc cu mult realizările.

Cu măsurile luate și ordinele date de ministru, exploatarea volumului de peste 7.800.000 m³ a durat până în 1980 inclusiv, iar masa lemnoasă rezultată a fost repartizată pe trei ani de producție, cu precomptări din produse principale și rărituri. După lichidarea doborâurilor și rupturilor de vânt și zăpadă - peste 7.800.000 m³ puși în valoare în anul 1977 și 5.000.000 m³ din arbori rupți având peste trei verticile cu crăci, puși în valoare în perioada 1979-1985 și extrași ca produse accidentale precomptabile, perioada 1980-2001 a fost o perioadă relativ liniștită din punctul de vedere al calamităților.

După aceasta, urmează cea mai urâtă și neagră calamitate în pădurile noastre, determinată de om, și anume emiterea și aplicarea celei mai oribile legi, concepută de un grup de oameni politici, pentru capital politic, împotriva existenței pădurii, și deci împotriva societății noastre: Legea 18/1991. În județul Suceava, până la 31.XII.1998 au

fost predate foștilor proprietari, în cadrul acestei legi, păduri în suprafață totală de 16.348 ha.

Din cauza necunoașterii limitelor pădurilor de azi, a foștilor proprietari existenți înainte de naționalizare, din neglijență sau din alte interese, atribuirea pădurii nu s-a făcut cu respectarea fostelor proprietăți. Au fost atribuite foștilor proprietari - persoane fizice - din pădurile Fondului Bisericesc 517 ha, din păduri foste comunale 1865 ha, din păduri foste Domeniile Coroanei 72 ha, din păduri foste ale populației germane, repartizate în 1939, 56 ha și din păduri foste grănicerești 12 ha.

Situația retrocedărilor pe ocoale silvice la nivelul datei de 31.XII.1998, ținându-se seama de fostele proprietăți existente înainte de naționalizare, se prezintă în tabelul I.

Se face precizarea că, la Ocolul Solca, suprafața de 107 ha ce provine de la Fondul Bisericesc și predată în cadrul Legii 18/1991, formează două parcele: parcela 8 din U.P. I Solca cu 59,3 ha, situată la intrarea în orașul Solca dinspre Cacica și parcela 52 cu 47,5 ha din U.P. II Cacica - zona Maidan, limitrofă cu pădurile foste comunale, în timp ce la Ocolul Breaza s-au predat suprafețele din vatra satului Izvoarele Sucevei, cât și păduri limitrofe cu proprietățile particulare ce au aparținut Fondului Bisericesc de la fostul Ocol Seletin.

Cea mai mare eroare în conceperea și aplicarea Legii 18/1991 este aceea că nu s-au prevăzut modul de gospodărire și asigurarea pazei pădurilor retrocedate, în condițiile în care societatea a fost dominată de haos, majoritatea populației a sărăcit din ce în ce mai mult, iar furturile, înșelătoria și corupția în general, au prosperat. Pădurea poate fi tratată, în aceste condiții, din punct de vedere „particular și obștesc”, astfel spus din interese particulare și interese publice.

Tabelul 1. Situația retrocedărilor în baza Legii 18/1991

Nr. crt.	Ocolul silvic	Supra- fața totală predată (ha)	Din care pe foștii deținători (ha)					
			din foste păduri particulare și obștești	din păduri foste comu- nale	din păduri foste ale Fondului Bisericesc	din păduri foste ale Domeniilor Coroanei	din păduri foste grănice- rești	din păduri foste ale populației germane
1.	Broșteni	326	296	0	0	30	0	0
2.	Crucea	99	59	0	0	40	0	0
3.	Dorna Candreni	473	443	11	7	0	12	0
4.	Coșna	501	481	11	9	0	0	0
5.	Vatra Dornei	2.482	2.459	0	23	0	0	0
6.	Iacobeni	312	214	66	32	0	0	0
7.	Cârlibaba	318	155	107	56	0	0	0
8.	Breaza	1.950	1.678	146	126	0	0	0
9.	Pojorâta	1.273	893	345	35	0	0	0
10.	Vama	819	819	0	0	0	0	0
11.	Moldovița	302	112	190	0	0	0	0
12.	Frasin	773	599	137	34	0	0	3
13.	Stulpicani	335	89	147	47	0	0	52
14.	Gura Humorului	425	345	79	1	0	0	0
15.	Solca	1.1771	1.116	548	107	0	0	0
16.	Marginea	16	2	14	0	0	0	0
17.	Putna	0	0	0	0	0	0	0
18.	Falcău	556	516	0	40	0	0	0
19.	Brodina	312	312	0	0	0	0	0
20.	Mălini	2	0	0	0	2	0	0
21.	Râșca	37	37	0	0	0	0	0
22.	Fălticeni	786	786	0	0	0	0	0
23.	Dolhasca	1.115	1.115	0	0	0	0	0
24.	Pătrăuți și Adâncata	1.242	1.242	0	0	0	0	0
Total Direcția Silvică		16.225	13.768	1.801	517	72	12	55
Tomnatic (I.C.A.S.)		123	59	64	0	0	0	0
Total județul Suceava		16.384	13.827	1.865	517	7	12	55

În diversele manifestări ale vieții noastre materiale și spirituale intervin, în forme mai puțin lămurite, două grupe de interese: particulare și obștești sau publice. În societățile răvășite, neînchegate încă, fără cunoștințe suficiente privind pădurea, interesul particular este prioritar. Societățile avansate și așezate presupun, dimpotrivă, o subordonare a interesului particular celui obștesc.

Formele în care se manifestă cele două grupe de interese sunt diferite și depind de concepția de viață a indivizilor, de gradul de cultură, temperament și starea materială. Totuși, survin împrejurări când interesul public vine în conflict cu cel particular și dictează altfel. În prezent, trăim vremuri de acest fel. Astăzi, o mare parte din tineretul nostru, generații întregi, trebuie să suporte

șomajul sau emigrația, averi enorme sunt distruse (fabrici și societăți comerciale închise ca nerentabile), pentru ca viața viitoare a națiunii să fie asigurată. În acest caz intervine o schimbare în interesele respective, care de altfel sunt paralele. Interesul particular s-a manifestat, cel mai tipic, uneori brutal sau chiar barbar, față de pădure, cu ocazia aplicării Legii 18/1991 și, în continuare a Legii 1/2000 de privatizare a pădurii, fără să se asigure paza și gospodărirea acestora în noile condiții de proprietate.

În aceste condiții, în județul Suceava, din cele peste 16.000 ha pădure privatizată, s-au tăiat ras circa 10.000 ha pădure, rămânând dezgoliți versanți întregi, cu un aspect dezolant, în plină campanie ecologică și turistică, sub privirile victorioase ale oamenilor politici, care au sacrificat pădurea - și încă o mai sacrifică - pe altarul propagandei politice, care în cele mai multe cazuri are la bază interese personale, ca moștenitori ai foștilor proprietari de pădure.

Trebuie să se cunoască faptul că „proprietatea nu trebuie să existe decât în măsura utilității ei sociale. Legiuitorul poate interveni și chiar trebuie să intervină pentru a pune în concordanță proprietatea cu noua stare socială. Proprietatea nu mai este un drept intangibil și sfânt, ci un drept continuu schimbător, care trebuie să se modeleze după nevoile sociale la care răspunde.” (S. Alexeanu, Tratat de drept internațional).

Majoritatea tăierilor au fost abuzive, prin furturi - pădurea fiind nepăzită, stimulate de sutele de gateri instalate pe toate văile din pădurile noastre, tot după criterii politice, funcționând în bună parte abuziv. În aceste condiții, în afară de arboretele tăiate de pe versanții care azi se văd goi și din mașinile politicienilor care au contribuit la emiterea Legii 18/1991 și a Legii 1/2000, fără a consulta cadrele de specialitate cunoscătoare și atașate acestui sector, s-au

scoș și tăiat cele mai frumoase arborete de brad (pădurea Cajvana de peste 300 ha) și arborete de stejar (pădurea Adâncata - Fetești, din preajma orașului Suceava, aproape de sediul ocolului Adâncata).

O altă eroare acută, de această dată a organelor silvice centrale, constă în faptul că pădurile care au făcut obiectul Legii 18/1991 au fost scoase din amenajamentele silvice. Oare aceste păduri nu fac parte din fondul forestier național? Nu merită, cel puțin din respect pentru fondul forestier, să facă obiectul unui capitol separat al U.P.-ului din care au făcut parte, cu o descriere sumară pe parcele și un tabel cu suprafețele pe noii proprietari, să rămână ca document oficial pentru urmașii noștri și să nu se răscolească diferite dosare, căutate prin arhive - cum se face în prezent - pentru stabilirea dreptului de proprietate? Dacă se pune problema costului, consider că valoarea acestor modeste lucrări la un U.P. nu depășește valoarea unui hectar de pădure exploatabilă, din miile de hectare de pădure tăiate și furate prin Legea 18/1991.

Se consideră necesar, pentru o evidență unitară a fondului forestier național, ca pădurile ce au făcut obiectul Legii 18/1991, cât și cele ce fac obiectul Legii 1/2000 să fie cuprinse în amenajamentele silvice de la UP-ul din raza căruia au făcut parte, într-un capitol separat, cu un tabel cu suprafața pe parcele și pe fiecare proprietar în parte. În acest sens, sunt necesare instrucțiuni precise, cu aplicare în toată țara.

Pentru o cunoaștere pe ocoale silvice a calamităților naturale ivite în pădurile județului Suceava, se redă în tabelul 2 o situație a masei lemnoase rezultată în urma doborâturilor și rupturilor de vânt și zăpadă în perioada 1960-2002.

Având în vedere frecvența mare a acestor calamități din ultima perioadă și volumul de masă lemnoasă afectat, în multe

Tabelul 2. Doborâturi de vânt și zăpadă în perioada 1960-2002 (mii m³)

Nr. crt.	Ocolul silvic	Perioada 1960-1963	23.XI. 1964	31.XI. 1969	25.XI. 1973	16-19.IV. 1977	1981-1986	6-8.III. 2002	Tot
1.	Broșteni	140	3200	300	450	480	120	110	48
2.	Crucea	120	400	400	350	400	160	64	18
3.	Dorna Candreni	220	300	200	350	700	300	292	23
4.	Coșna	130	400	150	240	450	140	181	16
5.	Vatra Dornei	100	400	200	250	300	160	92	15
6.	Iacobeni	150	200	300	450	430	350	207	20
7.	Cărlibaba	130	600	450	700	430	450	129	28
8.	Breaza	140	120	200	300	60	30	78	9
9.	Pojorâta	200	500	300	300	260	100	508	21
10.	Vama	120	200	700	130	430	90	255	19
11.	Moldovița	180	250	900	550	560	150	410	30
12.	Frasin	0	0	120	70	300	80	185	7
13.	Stulpicani	150	0	200	520	650	120	355	19
14.	Gura Humorului	0	0	230	50	290	100	87	7
15.	Solca	0	0	100	40	200	130	9	4
16.	Marginea	0	100	80	30	250	150	8	6
17.	Putna	0	70	100	50	260	50	36	5
18.	Falcău	130	200	800	450	800	180	450	30
19.	Brodina	0	0	0	0	0	0	545	5
20.	Mălini	0	0	180	180	370	60	100	8
21.	Râșca	0	0	380	70	200	70	18	7
22.	Fălticeni	0	0	70	50	50	0	4	1
23.	Dolhasca	0	0	0	0	0	0	0	
24.	Pătrăuți	0	0	0	0	0	0	0	
25.	Adâncata	0	0	0	0	0	0	0	
TOTAL		1.910	6.940	6.360	5.580	7.870	2.990	4.123	35.7

Notă: nu s-a inclus Ocolul Tomnatic

cazuri s-a depășit capacitatea de exploatare, aceasta desfășurându-se pe 2-4 ani.

Volumul doborâturilor din arboretele având vârsta peste 60 ani a fost precomptat cu produsele principale, iar pentru cele din arboretele cu vârste până la 60 ani, precomptarea s-a făcut cu volumele prevăzute de amenajamente din rărituri. Precomptările s-au făcut în cadrul aceluiași ocol silvic și, în cazul depășirilor de posibilitate, în cadrul direcției silvice și chiar pe țară.

Din cauza precomptărilor, respectiv a neefectuării tăierilor de regenerare la timpul potrivit, în mod repetat, timp de mai mulți

ani (5-15 ani), semințișul natural, în majoritatea cazurilor, a devenit neutilizabil, iar răriturile nu s-au executat decât pe suprafețe mici, în special cele de la prima intervenție având o influență negativă în dezvoltarea normală a arboretelor de la ocoalele cu arborete de amestec sau foioase pure (Frasin, Gura Humorului, Solca, Marginea, Putna, Mălini, Râșca, Dolhasca, Pătrăuți).

Pentru a ilustra modul de exploatare în perioadele calamitate, se redă evoluția volumului exploatat în perioada analizată, pe produse, în raport cu posibilitatea stabilită prin amenajamente silvice (tabelul 3).

Se face precizarea că circa 20 % din produsele accidentale s-au produs în arboretele sub 60 de ani în care, de regulă, se fac rărituri. În această situație, volumul de accidentale ce se precomptează cu principale este

de $34.217 \text{ m}^3 - 6.884 \text{ m}^3 = 27.333 \text{ m}^3$, deci posibilitatea la produse principale ar fi afectată în proporție de 143 % și nu cu 163 %.

Produsele accidentale II, respectiv cele ivite în arboretele cu vârste până la 60 de

Tablelul 3. Volumul exploatat în perioada 1960-1986 pe categorii de produse (mii m.c.)

Anul	Posibilitatea de produse		Total	Volumul exploatat						% față de posibilitate		Data ivirii și cauza doborâturilor
	principale	rărituri		din care			princ.	rărituri	+ accid.			
				princ.	% accid.	% rărit.	%					
1960	1293	480	2646	1787	67	735	28	124	5	195	26	
1961	1522	500	2598	1660	64	750	29	188	7	158	54	
1962	1591	500	2237	1625	73	342	15	270	12	124	54	
1963	1591	500	2369	1412	59	616	26	341	15	127	58	
1964	1580	550	2501	1484	59	590	24	427	17	131	78	23.IX, 24.IX, 17.XI, 26-27.XI
1965	1450	550	2824	814	29	1826	65	185	6	182	34	
1966	1450	550	2653	524	30	1980	75	149	5	173	27	1.VI, vânt
1967	1450	550	2483	773	31	1427	57	283	12	152	51	
1968	1430	574	2420	1436	59	453	19	532	22	132	93	
1969	1430	574	3334	1505	64	249	11	580	25	183	101	31.XII, vânt
1970	1276	631	2730	107	4	2557	94	66	2	209	10	
1971	1276	631	2912	206	7	2574	88	131	5	218	21	
1972	1069	631	2538	400	16	1709	67	429	17	197	68	
1973	1069	539	2013	450	22	242	42	721	36	121	134	25.XI, vânt
1974	1059	490	2207	578	26	1250	57	379	17	173	77	22-23.X, vânt
1975	1076	490	3239	211	7	2891	89	137	4	288	28	
1976	1080	500	2009	249	13	1573	78	187	9	169	37	
1977	1085	498	1550	230	15	1244	80	76	5	136	15	16-19.IX, zăpadă
1978	1071	483	2223	151	7	2034	91	38	2	204	8	
1979	1071	483	2087	96	5	1922	92	69	3	188	14	
1980	1071	483	2044	51	2	1975	97	18	1	189	4	
1981	1095	470	1922	581	30	1105	58	236	12	154	50	
1982	1075	470	1844	776	42	679	37	389	21	135	83	
1983	1075	470	1925	553	29	1000	57	282	14	153	60	
1984	1086	450	1979	696	35	911	46	372	19	148	83	
1985	1079	454	1999	1079	54	499	25	421	21	147	93	
1986	1076	454	1862	989	53	398	21	475	26	129	105	
Total	33.473	62.148	62.148	20.423	33	34.217	55	7.505	12	163	54	

Notă: 1) în anul 1960 ocoalele Broșteni și Crucea erau la Direcția Silvică piatra Neamț

2) Ocolul Tomnatic, de la înființare, nu este cuprins

ani, au fost precomptate cu rărituri numai în ceea ce privește volumul rezultat, arboretele afectate urmând a fi parcurse cu lucrările culturale necesare.

În perioadele calamitate s-au făcut și exploatări de produse principale, dar numai la ocoalele cu arborete de foioase sau în amestec cu rășinoase, în proporție de până la 20 %, în care nu s-au produs doborâturi și cu care nu s-au putut face precomptări (Dolhasca, Pătrăuți, Adâncata, Râșca, Solca). Se face precizarea că aceste calamități au afectat 97 % din arboretele de rășinoase, respectiv 3 % din cele de foioasele, cu precădere cele cu fagul în amestec.

Autorul. Ing. Mihai Marcean, actualmente pensionar, a fost șeful Serviciului Fond Forestier la Direcția Silvică Suceava în perioada 1957-1987. Poate fi contactat la adresa: str. Aurel Vlaicu 34, 5600 Suceava, tel. 525402.